

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2025-2026

18 NOVEMBER 2025

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

- van de heer Mathias Vanden Borre en de heer Gilles Verstraeten -

betreffende de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
door de heer Emile LUHAHI

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Najima El Arbaoui, voorzitter, de heer Stijn Bex, de heer Mathias Vanden Borre, mevrouw Imane Belguenani

Plaatsvervangers: de heer Fouad Ahidar, de heer Emile Luhahi

Andere leden: de heer Bob De Brabandere, de heer Benjamin Dalle

Verontschuldigd: mevrouw Lotte Stoops, de heer Gilles Verstraeten

Zie: Stukken 860 (2025-2026) – Nrs. 1, 2 en 3: Voorstel van resolutie + amendementen

Dames en Heren,

De Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid besprak in haar vergadering van 18 november 2025 het voorstel van resolutie van de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten over de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Stuk 860 (2025-2026) – Nr. 1).

De heer Emile Luhahi wordt aangeduid als verslaggever.

1. Toelichting door de heer Mathias Vanden Borre

Commissielid Mathias Vanden Borre (N-VA) opent zijn toelichting met de vaststelling dat op 1 december 2025 het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het treurige record zal breken van de langste regeringsvorming in de geschiedenis: meer dan 541 dagen zonder volwaardige Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Deze resolutie is een vertaling naar de VGC van een gelijkaardige resolutie die eerder bijna unaniem werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement (enkel PVDA onthield zich). De politieke impasse is niet alleen symptomatisch voor een geblokkeerd systeem, maar vooral desastreus voor de werking van de hoofdstad en al haar instellingen.

De spreker legt uit dat deze stilstand alle Brusselaars treft, maar dat de resolutie zich in het bijzonder richt op de Vlaamse gemeenschap in Brussel en de Vlaamse Gemeenschapsinstellingen. De VGC oefent immers grondwettelijke bevoegdheden uit over Cultuur, Jeugd, Sport, Nederlandstalig onderwijs, Vorming, Welzijn, Gezondheid, Inburgering en integratie. Dat zijn fundamenten van het Vlaams aanbod in de stad, die bepalend zijn voor de kwaliteit van het leven van tienduizenden Brusselaars.

Hij wijst erop dat het College van de VGC vandaag niet correct kan worden samengesteld omdat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zich in lopende zaken bevindt. Men zit vast in een systeem van voorlopige twaalfden. Noodzakelijke beleidskeuzes blijven uit. Brussel kan zich dit niet langer veroorloven, niet met een begroting in de rode cijfers, niet met de uitdagingen voor welzijn en onderwijs, en evenmin gezien de enorme druk op mobiliteit en veiligheid.

Collegelid Dirk De Smedt, begrotingsminister in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van lopende zaken, liet de alarmbel afgaan. Het Gewest stevent binnen een paar weken af op een *shutdown*.

De spreker is verontrust over het feit dat sommige politici blijkbaar weinig vertrouwd zijn met de institutionele realiteit. Er zijn voorstellen om een regering te vormen met enkel een meerderheid binnen de Franse taalgroep. Dit is niet enkel politiek roekeloos, maar onwettelijk. Artikel 35 van de Bijzondere Wet m.b.t. de Brusselse instellingen (BWBI) is kristalhelder: een Brusselse Hoofdstedelijke Regering kan alleen worden gevormd wanneer de kandidaten worden voorgedragen door een lijst die de volstreekte meerderheid van het parlement en de volstreekte meerderheid in elke taalgroep draagt.

Elke poging om daarvan af te wijken, is onwettig, onverantwoord en mist legitimiteit. Een dergelijke regering zou niet over de volheid van bevoegdheden beschikken en zou de samenwerking met de Vlaamse gemeenschap ernstig ondermijnen. Het zou de communautaire

evenwichten, die essentieel zijn voor wederzijds vertrouwen, met de voeten treden.

Brussel is geen eiland, maar geografisch, economisch en cultureel diep verweven met Vlaanderen. Een stabiele, wettige en volwaardige Brusselse Hoofdstedelijke Regering is daarom een *conditio sine qua non* voor een constructieve samenwerking tussen de regeringen en instellingen.

De resolutie vraagt het College van de VGC twee zaken. Ten eerste, waken over de belangen van de Vlaamse gemeenschap in Brussel en erop toezien dat zelfs een regering in lopende zaken de grondwettelijke en wettelijke evenwichten respecteert. Ten tweede, elke poging tot vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering zonder meerderheden in beide taalgroepen duidelijk en krachtig veroordelen.

De heer Mathias Vanden Borre sluit af met de hoop dat iedereen consequent is in zijn of haar houding. Hij begrijpt dat niet elke partij vandaag stemgerechtigd is in de commissie, maar hoopt op unanimité zodat het debat kan worden voortgezet in de plenaire vergadering.

2. Algemene Bespreking

Commissielid Stijn Bex (Groen) benadrukt dat Groen van mening is dat er een meerderheid moet worden gemaakt met een meerderheid aan Franstalige kant, een meerderheid aan Nederlandstalige kant en een meerderheid in het parlement, zoals de bijzondere wet voorschrijft. Dit zegt Groen al anderhalf jaar, en doet er ook al anderhalf jaar alles aan om die Brusselse Hoofdstedelijke Regering op de been te brengen.

Groen heeft daarbij geen veto - niet tegen de partij van de heer Fouad Ahidar, niet tegen de partij van de heer Mathias Vanden Borre - enkel tegen het Vlaams Belang, in de traditie van het *cordon sanitaire*. Groen is absoluut vragende partij om onderhandelingen te hebben met een meerderheid van de Nederlandstalige vertegenwoordigers in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Zijn partij betreurt dat dit op dit moment niet het geval is. Zijn partij vraagt al weken dat ook cd&v wordt uitgenodigd om bij de besprekingen aanwezig te zijn. Elke partij rond de tafel is daarvoor, behalve Open Vld. Groen betreurt dat omdat men op die manier de Nederlandstaligen verzwakt.

De spreker legt uit dat de resolutie die vandaag voorligt inderdaad een doorslag is van de resolutie die in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, en die Groen toen ook heeft gesteund. Dat was op een moment dat er voorstellen neerlagen in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement om de heer David Leisterh aan te duiden als minister-president, terwijl hij daar op dat moment zelfs geen vragende partij voor was. Er was toen ongerustheid dat dit zou gebeuren zonder steun van een Nederlandstalige meerderheid.

Hij vindt het echter wel een enigszins andere situatie om vanuit het Vlaams Parlement, waar vertegenwoordigers zitten die hier geen beslissingsmacht hebben, een signaal te geven. Wat er hier vandaag voorligt, is volgens hem minder logisch. Toch zal Groen het voorstel steunen om geen enkele onduidelijkheid over de intenties te laten bestaan.

Hij verduidelijkt het paradoxale karakter van de resolutie: de leden van de Raad van de VGC vragen aan de leden van het College dat zij erop toezien dat de leden van de Raad geen stomme dingen zouden doen wanneer we in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ministers moeten

aanduiden. De spreker vindt dit een extra toevoeging aan het absurde theater dat we in Brussel al anderhalf jaar kennen en heeft daar bedenkingen bij.

Desondanks zal Groen de tekst steunen omdat de wet duidelijk is: een meerderheid moet altijd bestaan uit ook een Nederlandstalige meerderheid. Het commissielid hoopt dat als deze resolutie al een gevolg zal hebben, dat het ten minste zal zijn dat de collega's van Open Vld hun bezwaar opgeven tegen een Nederlandstalige meerderheid rond de tafel van de onderhandelingen, en dat zij ook zullen zeggen dat het hoog tijd is dat collega Benjamin Dalle wordt uitgenodigd.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar) schetst vervolgens de ongeziene situatie waarin Brussel zich bevindt: meer dan 500 dagen zonder Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Een politieke impasse die de hoofdstad verlamt, organisaties in onzekerheid duwt en de Brusselaars - Nederlandstalig én Franstalig - in de kou laat staan.

De spreker stelt dat terwijl sommigen blijven blokkeren en hun vetorecht gebruiken als politiek speelgoed, Team Fouad Ahidar vanaf de eerste dag klaarstaat om verantwoordelijkheid te nemen en Brussel vooruit te helpen. Hij bedankt de heer Stijn Bex uitdrukkelijk omdat die altijd heeft gezegd dat Groen geen veto's heeft tegen zijn partij.

Hij wijst erop dat zes partijen nu al maanden onderhandelen: MR, PS en Les Engagés aan Franstalige kant, Groen, Vooruit.brussels en Open Vld aan Nederlandstalige kant. Maar iedereen ziet dat de gesprekken muurvast zitten. Het is tijd om dat ook hardop te zeggen.

De boodschap aan de Nederlandstalige partijen rond die tafel is eenvoudig: respecteer uw eigen kiezers. Men moet zich schamen voor het idee dat men uit pure machtsdrang bereid zou zijn om de grondwettelijke evenwichten op te offeren en de Nederlandstalige Brusselaar weg te cijferen, enkel om in een regering te kunnen stappen. En bovendien, 541 dagen bewijzen dat het niet werkt.

Wie beweert dat je een Brusselse Hoofdstedelijke Regering kan vormen zonder een meerderheid in de Nederlandstalige taalgroep, speelt niet alleen met de wet, maar ook met de stabiliteit van dit land. Brussel verdient beter dan stilstand, beter dan institutionele experimenten en beter dan partijen die hun principes opzijzetten voor een paar ministerportefeuilles. Brussel verdient een regering die werkt, die beslissingen neemt en die de belangen van alle Brusselaars verdedigt.

Tot slot, voegt hij eraan toe dat Team Fouad Ahidar en N-VA het ideologisch vaker oneens dan eens zijn. Maar vandaag kan hij niet anders dan deze zinvolle en noodzakelijke resolutie ondersteunen, omdat ze de evenwichten en het respect voor de Nederlandstalige Brusselaar verdedigt. Team Fouad Ahidar zal voor deze resolutie stemmen, en ook voor de amendementen ingediend door de heer Benjamin Dalle.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang) wil bij deze resolutie een duidelijk signaal geven: een signaal van waakzaamheid, maar vooral van Vlaamse vastberadenheid. Wat zich vandaag in Brussel afspeelt, is een institutionele crisis. Een impasse die niet alleen de Brusselse instellingen verlamt, maar ook een rechtstreekse bedreiging vormt voor de positie van de Vlaamse gemeenschap in het Gewest.

Dit gebeurt niet plots, maar al meer dan een jaar, sinds de Franstalige partijen geweigerd hebben

om de Nederlandstalige meerderheid te erkennen en het Gewest daardoor in een crisis hebben gestort.

De resolutie benoemt terecht dat Brussel meer dan 500 dagen zonder volwaardige regering zit. Maar wat nog veel verontrustender is, zijn de pogingen van bepaalde partijen om via constitutionele acrobatieën een regering in elkaar te knutselen zonder respect voor de grondwettelijke vereisten: de vereiste van een volstrekte meerderheid in beide taalgroepen.

Die zogenaamde grondwettelijke goocheltrucs zijn geen onschuldige procedurele ingrepen. Het is een regelrechte oorlogsverklaring aan de Nederlandstaligen in deze stad, die dan ook nog wordt gesteund door bepaalde Nederlandstalige partijen. Men probeert de Nederlandstaligen uit te schakelen door simpelweg het spelbord te hertekenen. Dat is volgens hem niet alleen institutioneel onzinnig, het is democratisch onverdedigbaar.

De partijen die nu rond de tafel zitten, spelen dat spel mee. Ze spelen een spelletje monopoly met de rechten van de Nederlandstaligen.

De spreker verwijst naar de bevoegdheden die in de resolutie worden genoemd en pleit voor een echte omslag waarbij het beleid in de eerste plaats gericht wordt op de juiste doelgroepen: Vlaamse gezinnen, actieve Nederlandstaligen en ook nieuwkomers die op een assertieve manier voor het Nederlands kiezen vanuit de wil om deel uit te maken van de gemeenschap.

Hij vertelt dat hij in deze Raad een voorstel van verordening heeft ingediend om eindelijk licht te werpen op de subsidiëring door de VGC, zodat men duidelijk kan maken dat de schaarse - en binnenkort misschien zelfs schaarsere - middelen worden gericht op de eerste en belangrijkste doelgroep: de Brusselse Vlamingen of de Nederlandstalige Brusselaars.

De spreker benadrukt dat de taalrechten en de institutionele evenwichten geen onderhandelingsmaterie zijn en dat ook nooit mogen worden. Hij betreurt dat de bestaande Nederlandstalige meerderheid aan de kant werd geschoven. Het huidige evenwicht is destijds tot stand gekomen dankzij een compensatie voor de Nederlandstaligen, en bij gevolg een oververtegenwoordiging van de Franstaligen in de Kamer. Als men dit toelaat, dan raakt men aan de Nederlandstalige vertegenwoordiging in Brussel, en dan zal Vlaams Belang dat misschien ook moeten doen op federaal niveau.

Hij besluit dat de situatie in Brussel zeer ernstig is: een torenhoge schuldenberg, veiligheidsproblemen, een falend beleid op zowat alle domeinen. De Vlamingen in Brussel verdienen beter dan een instelling die nu gegijzeld wordt door politieke spelletjes of communautaire sabotage. Deze resolutie is een stap in de goede richting, maar vooral een minimum. Wat nodig is, is politieke moed, zelfzekerheid en een duidelijke boodschap: de democratische positie van de Nederlandstaligen in Brussel is niet onderhandelbaar en mag nooit onderhandelbaar zijn. Niet vandaag, niet morgen, nooit.

Commissielid Imane Belguenani (Open Vld) verduidelijkt dat haar partij altijd heeft gezegd dat er een Nederlandstalige meerderheid moet zijn; dat Open Vld nooit in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zou stappen met een minderheid aan Nederlandstalige kant. De partij heeft zelfs de Nederlandstalige meerderheid die maandenlang bestond, verdedigd.

Ze sluit zich aan bij de bevindingen van de heer Stijn Bex over wat er juist gevraagd wordt aan het College. Dat is volgens haar onduidelijk: vragen we aan het College om over zichzelf te

waken? Vragen we dat aan de raadsleden in hun hoedanigheid als Brussels parlements lid? Het is een onduidelijk gegeven, en ook technisch klopt dat niet volledig. Om die reden is het inhoudelijk moeilijker om deze tekst zwart op wit toe te passen in de Raad van de VGC.

Maar Open Vld zal deze tekst steunen, omdat de boodschap duidelijk is. Het signaal - los van de technische aspecten die niet kloppen - is duidelijk. En dat is: waken dat de belangen van de Nederlandstaligen verdedigd worden. De indieners vragen niet veel meer dan dat men de bijzondere wet verdedigt, dat men waakt dat die gerespecteerd wordt. Ze vragen ook dat als de regering niet beantwoordt aan de wet, dat men dat ook zou veroordelen.

Open Vld zal, omwille van die duidelijke boodschap, het duidelijk signaal dat de indieners geven en dat Open Vld ook de voorbije vijftien maanden heeft verdedigd, de tekst steunen, ondanks het feit dat er bij de vragen een paar technische foutjes en onduidelijkheden zijn.

De heer Benjamin Dalle (cd&v) begint met de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten te bedanken voor dit initiatief. Men kan niet tegen het dispositief van de resolutie zijn. Het gaat over evenwichten die bepaald zijn in de BWBI, de Grondwet doen naleven, de wettelijke vereisten in beide taalgroepen respecteren, en als dat niet gebeurt, dat te veroordelen. Het vraagt eigenlijk niet meer of niet minder dan respect voor de wetgeving, de Grondwet en de bijzondere wet.

Hij is het evenwel niet eens met de analyse van de heer Stijn Bex en mevrouw Imane Belguenani dat het een absurditeit zou zijn om zoiets te doen. Hij legt uit waarom. Het scenario dat men heeft kunnen lezen in heel wat kranten de afgelopen maanden, is een scenario waarbij de leden van de Nederlandse taalgroep van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement gewoon niks doen. Dat is het scenario waarbij de Franstaligen via toepassing van artikel 36 van de BWBI - de constructieve motie van wantrouwen - ervoor zorgen dat minister-president Rudi Vervoort vervangen wordt door een minister-president aangeduid door de MR, en dat de Franstalige ministers vervangen worden in functie van de nieuwe coalitie, terwijl er op Nederlandstalig vlak helemaal niets gebeurt.

De spreker wijst erop dat vandaag zes partijen aan het onderhandelen zijn, waarvan drie Nederlandstalige partijen die geen meerderheid hebben in de Nederlandse taalgroep, maar die wel al in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van lopende zaken zetelen. De samenstelling is de weerspiegeling van de partijen die vandaag aan het onderhandelen zijn. Dus in die zin klopt het niet wat anderen zeggen. Als Nederlandstalige volksvertegenwoordigers niks doen, kan dat scenario gebeuren.

Hij vindt het terecht dat de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten zeggen dat ze passen voor dit scenario. Men heeft wel gedacht dat dat scenario realistisch was, te meer omdat Open Vld bij de vervanging van een minister wegens ziekte oorspronkelijk geen toepassing wilde maken van artikel 35 - wat de logica zelf is en wat alle grondwetspecialisten zeggen - maar toepassing wilde maken van artikel 36 van de Bijzondere Brusselwet. Het feit dat die juridische strategie al eens op tafel is gelegd, maakt dat cd&v bijzonder wantrouwig is.

De resolutie is wat mager als alleen om de toepassing van de wet gevraagd wordt. Het is beter als men heel duidelijk is over wat men verwacht. Er zijn vandaag inderdaad zes partijen al negen weken aan het onderhandelen zonder Nederlandstalige meerderheid.

Hij vraagt zich af of, als Open Vld als voorwaarde heeft dat een regering een meerderheid zou

hebben in de Nederlandse taalgroep, hoe het komt dat Open Vld al negen weken aan het onderhandelen is over de meerjarenbegroting en de begroting voor volgend jaar. Dat is de essentie van een bestuursakkoord. Beweren dat men aandringt op een Nederlandstalige meerderheid is dan de reinste hypocrisie.

Hij verwijst naar een opiniestuk van Quinten Jacobs, een columnist van *De Tijd* en auteur "*Het betonnen beleid*" en citeert uitvoerig uit een column van 25 september 2025, op het moment dat net die zes partijen hadden beslist om zonder Vlaamse meerderheid te onderhandelen. "*Wat is een onderhandeling over een meerjarenbegroting anders dan een onderhandeling over en regeerakkoord zelf? Precies bij de verdeling van het budget worden de cruciale politieke knopen doorgehakt. Op federaal niveau ging de regeringsonderhandeling vorig jaar bijna uitsluitend over de enorme saneringsoperatie die moet gebeuren. En in Brussel is dat nog meer het geval, aangezien de budgettaire situatie dramatisch is en het gewest niet bevoegd is voor grote dossiers zonder budgettaire impact zoals abortus of euthanasie. De meerjarenbegroting vormt op die manier het hart van het toekomstig regeerakkoord. Cru gesteld: de Nederlandstalige meerderheid mag niet mee aan tafel onderhandelen over de kern van het regeerakkoord, maar mag pas aansluiten als dat akkoord al is gesloten om zo de nodige stemmen en regeringsposten te leveren. De bescherming van de Nederlandstaligen in de hoofdstad wordt op die manier totaal uitgehold.*"

Dat is helemaal pertinent. De heer Benjamin Dalle heeft de N-VA de afgelopen negen weken niet gehoord over die situatie. Het is volgens hem de keuze van enkel Open Vld, terwijl alle andere partijen zeggen dat ze eigenlijk niet zonder Vlaamse meerderheid willen onderhandelen. Hij stelt de vraag of N-VA de keuze van Open Vld veroordeelt om niet alleen zonder hen te onderhandelen, maar bovendien zonder Vlaamse meerderheid onderhandelt.

De spreker verontschuldigt zich dat zijn amendementen pas ter zitting konden worden neergelegd. Ze waren deze morgen ingediend, maar het was in de urgentie werken, waardoor er ook twee typfouten zijn ingeslopen. De essentie is vrij eenvoudig: als men een voorstel doet dat uiteindelijk niet meer doet dan het herhalen van de wettelijke bepalingen, moet men ook de essentie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie vrijwaren. Die is voor cd&v tweeledig.

Het eerste amendement gaat over het budgettaire aspect. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest staat voor een enorme uitdaging: er moet tussen 2026 en 2029 2 miljard euro structureel bespaard worden. Dat is de consensus onder de zes partijen, en iets wat cd&v ook absoluut steunt. Er zal bijna op alle vlakken moeten bespaard worden. Mogelijk zullen entiteiten zoals de Brusselse gemeenten of de Gemeenschapscommissies ook moeten besparen.

Wat cd&v vraagt, is dat er niet disproportioneel of buitensporig zou bespaard worden op de Gemeenschapscommissies, en al zeker niet dat men de evenwichten die daarin bestaan - zoals de 80/20-verhouding tussen de Cocof en de VGC - in vraag zou stellen.

Zijn partij denkt dat de VGC met een klein budget instaat voor echt essentiële taken zoals Onderwijs, Welzijn, Cultuur en Nederlands in de vrije tijd van kinderen en jongeren. Hierop mag niet disproportioneel bespaard worden. Hij begrijpt dat elke besparing uitsluiten niet mogelijk is, maar wel: geen disproportionele besparingen en respect voor de evenwichten die ook in sommige gevallen in de wetgeving zijn ingeschreven.

Het tweede amendement gaat over het belang van tweetaligheid en de plaats van het Nederlands. Wat is de *core business* van de VGC? Wat is de meerwaarde in deze stad? De

spreker herinnert zich dat toen de heer Fouad Ahidar nog voorzitter was van de Raad van de VGC, hij dat in elke speech herhaalde: de meerwaarde van deze instelling is dat men Nederlandstaligen versterkt.

Tegelijk merkt men dat op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de plaats van het Nederlands absoluut niet gerespecteerd wordt. Als men dan toch een signaal geeft aan de collegeleden en aan de onderhandelende partijen vanuit de Raad over het respect voor de evenwichten, dan moet men dit zeker benadrukken. De tweetaligheid en het Nederlands moeten gerespecteerd worden. Dat vraagt hij zowel op het vlak van wetgevende of regelgevende initiatieven als op budgettair vlak.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) dankt alvast de collega's voor hun tussenkomsten en stemverklaringen. Hij stelt vast dat er unanimitieit is onder de stemgerechtigde commissieleden en dat verheugt de indiener. Hij beschouwt dit als de belangrijkste boodschap van vandaag. Dat betekent eveneens dat het debat in de plenaire vergadering zal worden verdergezet, zodat ook de niet-stemgerechtigde commissieleden zich dan kunnen uitspreken.

In antwoord op de gemaakte bedenkingen over het “absurd element” dat in deze resolutie zou zijn opgenomen, sluit de heer Mathias Vanden Borre aan bij wat de heer Benjamin Dalle heeft gezegd. Het voorstel van resolutie komt er vanuit de bezorgdheid dat er via institutionele manoeuvres, via oneigenlijk gebruik van de wet, zaken zouden kunnen gebeuren. Er zijn de voorbije maanden al signalen van geweest waarbij Franstalige partijen op zoek waren naar manieren om de Vlaamse meerderheid buiten spel te zetten om eigenlijk verder te gaan zonder een Vlaamse meerderheid. Misschien is dit nog steeds een piste? Het is de bedoeling van de indiener om een krachtig signaal te geven dat de Nederlandstaligen dit spel niet meespelen.

Het feit dat er vandaag geen Nederlandstalige meerderheid aan de onderhandelingstafel zit, daar kan N-VA zich niet achter scharen. Zijn partij is daar steeds duidelijk over geweest. Het commissielid is van mening dat de Nederlandstaligen hiermee hun eigen positie ondergraven.

De twee amendementen die werden ingediend door de heer Benjamin Dalle zal de spreker niet ondersteunen omdat hij van mening is dat dit een politiek gevoelige boodschap is die een niet te miskennen duidelijk signaal moet geven. De indiener vreest dat door de amendementen goed te keuren er ruis zou ontstaan op die boodschap. Er zou een nieuwe budgettaire discussie geopend worden. En door het tweede amendement die de positie van het Nederlands betreft – waar de spreker wel begrip voor heeft – kan je in een onderhandelingspositie komen waarna er nog allerhande zaken worden toegevoegd die je belangrijk vindt. Dan verlies je het evenwicht. De indiener houdt het dan liever duidelijk en beperkt tot de tekst van het voorstel.

De heer Stijn Bex (Groen) benadrukt dat het belangrijk is dat er snel een Brusselse Hoofdstedelijke Regering is, zodat het de budgettaire en maatschappelijke uitdagingen eindelijk kan aangaan. Het spreekt voor zich dat dit gepaard gaat met respect voor de rechten van de Nederlandstaligen. De amendementen van de heer Benjamin Dalle zal de Groen-fractie niet goedkeuren gelet op de motivatie die de heer Mathias Vanden Borre heeft gegeven, maar ook omdat er dan nog bijkomende bevindingen zouden mogen worden toegevoegd, zoals bv. de besparingen van de Vlaamse Regering op de VGC. Maar dit maakt niet het voorwerp uit van deze resolutie.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar) spreekt zijn steun uit voor de twee ingediende amendementen. Deze kunnen het voorstel van resolutie enkel versterken. Vaak wordt ervan

uitgegaan dat de Nederlandstaligen over meer dan genoeg middelen beschikken en er nog voldoende budgettaire marge is. Volgens het raadslid mag ook hierover een duidelijke boodschap worden gegeven, namelijk dat die marge er niet is en de VGC ook geconfronteerd wordt met uitdagingen.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld) licht toe dat de politieke, inhoudelijke boodschap duidelijk is. Het is de bedoeling de Nederlandstalige belangen te verdedigen en daar staat de fractie achter. Vanuit technisch oogpunt is het commissielid van mening dat het raar is om het College te vragen om hierover te waken, terwijl de raadsleden hierover zelf zouden moeten waken als ze in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement zetelen.

De Open Vld-fractie heeft vijftien maanden lang de Nederlandstalige meerderheid verdedigd. Deze meerderheid werd door de Franstalige partijen afgekeurd.

Wat de amendementen betreft, zou het commissielid graag willen toevoegen dat er ook moet gewaakt worden over de besparingen vanuit de Vlaamse Regering. Maar deze toevoeging zou de tekst alleen maar zwaarder maken, terwijl het signaal dat gegeven moet worden simpel en duidelijk moet zijn.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang) vindt het een beetje raar dat zijn partij samen met Team Fouad Ahidar op dezelfde lijn zit om de amendementen van de heer Benjamin Dalle goed te keuren, terwijl N-VA op dezelfde lijn zit als Groen. Het enige wat de amendementen beogen is de positie van de Nederlandstaligen een beetje aan te scherpen.

De heer Benjamin Dalle (cd&v) repliceert nog kort op de houding van Open Vld op de Nederlandstalige meerderheid. Open Vld heeft inderdaad consequent de meerderheid die in november 2024 tot stand kwam verdedigd. De spreker heeft enkel in februari 2025 vastgesteld dat die Nederlandstalige meerderheid niet meer bestond. Er waren toen twee partijen die andere pistes hebben onderzocht. Daarnaast is Open Vld, in de verdediging van die Nederlandstalige meerderheid, nu zo ver gegaan om de voorbije negen weken te onderhandelen zonder die welbepaalde meerderheid, maar *tout court* zonder Nederlandstalige meerderheid. Er was nochtans een alternatief.

Verder is het raadslid enigszins verbouwereerd door de positie van N-VA t.a.v. de ingediende amendementen. De spreker vraagt niet meer of minder dan dat de wettelijke tweetaligheid in Brussel effectief wordt toegepast en gerespecteerd. Dat een partij die van tweetaligheid en het Nederlands, ook in de Vlaamse Regering, een speerpunt heeft gemaakt, zo een amendement weerlegt, vindt hij verbijsterend. Het argument dat daartoe wordt gegeven, is naast de kwestie. Het is niet de bedoeling om inhoudelijk toevoegingen te doen over de verschillende VGC-domeinen. Daarnaast hebben twee partijen verwezen naar de besparingen van de Vlaamse Regering. Maar dit is een resolutie over de Brusselse regeringsvorming. Als het de intentie is van sommigen om een resolutie te maken over de Vlaamse overheid, dat kan altijd. Maar in dit kader gaat het over de VGC t.a.v. het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op budgettair vlak, geeft de spreker toe dat dit delicaat ligt, maar ook daar wordt niet veel gezegd. Er wordt niet gesteld dat er niet bespaard mag worden op de VGC. Het amendement is enkel bedoeld om de bestaande evenwichten te respecteren, zoals de 80/20-verhouding, en dat eventuele besparingen bovendien niet op een buitensporige of disproportionele wijze zouden gebeuren. Het raadslid doet alsnog een oproep om deze twee amendementen goed te keuren of

zich minstens te onthouden. Als ze worden weggestemd, is dat een bijzonder vreemd signaal dat gegeven wordt vanuit de VGC.

3. Stemmingen

Het amendement waarbij het dispositief van de resolutie wordt aangevuld met: “erop toe te zien dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet buitensporig wordt getroffen door de besparingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en te bewaken dat bij elke budgettaire bijsturing de bestaande verdeelsleutels tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissie strikt behouden blijven” [Stuk 860 (2025-2026) – Nr.2] wordt verworpen met 2 stemmen tegen, 1 stem voor en 2 onthoudingen.

Het amendement waarbij het dispositief van de resolutie wordt aangevuld met: “in de lopende onderhandelingen erop aan te dringen dat het versterken en waarborgen van de tweetaligheid in Brussel als een expliciete prioriteit wordt opgenomen, zowel op budgettair als op reglementair vlak” [Stuk 860 (2025-2026) – Nr.3] wordt verworpen met 2 stemmen tegen, 1 stem voor en 2 onthoudingen.

Het voorstel van resolutie betreffende de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap [Stuk 860 (2025-2026) – Nr.1] wordt eenparig aangenomen met 5 stemmen.

De verslaggever,
Emilie LUHAHI

De voorzitter,
Najima EL ARBAOUI